

## Motion

1979/80: 305

av Magnus Persson m. fl.  
om utplanteringen av fisk i Vänern

Vänern har av statsmakterna i den fysiska riksplaneringen klassificerats som ett område av riksintresse för rekreation och fiske.

I Vänern bedrivs landets största insjöfiske. Inte minst är sjön en enastående tillgång för fritidsfiskarna i Vänerland. Totalt fångas årligen minst en miljon kg fisk. Fisken utgör också en mycket viktig proteinreserv. Lax och öring är en naturlig länk i Vänerns komplicerade näringskedja. Fiskeristyrelsens sötvattenslaboratorium har under de senaste åren gjort omfattande fiskeribiologiska undersökningar i Vänern. Resultatet har blivit att man nu i princip känner till hur sjöns fiskliv fungerar.

I åtgärdsprogrammet för Vänern har sötvattenslaboratoriet föreslagit en rad åtgärder – bl. a. att sjön tillförs så mycket smolt att en årlig fångst av 100 ton lax och öring uppnås. Detta är lika stor mängd som fångades under slutet av 1800-talet. Större resurser måste snabbt skapas för att öka inplanteringen av lax och öring i Vänern.

Den forskning som bedrivits är grundläggande för bedömningen av Vänerns framtid. Hur skall vi från miljösynpunkt kunna bevara och vidareutveckla Vänern? Liknande frågor möter vi som bor och verkar inom Vänerland nästan varje dag. Vi har med stort intresse tagit del av de forskningsrön som nu föreligger. Vänerns vatten har blivit allt bättre och renare under senare år. Vi kan nu se att samhällets åtgärder på en rad områden i form av strängare villkor för industriutsläpp, reningsverk m. m. gett resultat. Skall vi kunna hysa tillförsikt inför framtiden måste emellertid alla dessa strävanden effektivt fullföljas.

Skoghallsverken är en av många industrier som i årtionden vräkt ut stora mängder utsläpp i Vänern. Myndigheternas och naturvårdsintressenas mångåriga kamp kröntes slutligen med framgång. Skoghallsverken blev senare ålagda att ändra produktionen till en mer miljövänlig utvinningsmetod. Det slutliga ställningstagandet avgjordes av den då sittande s-regeringen. Av nämnda regeringsbeslut framgår det otvetydigt att kompensation i form av utplantering av öring- och laxsmolt skall komma till stånd efter fiskeristyrelsens anvisningar och bestämmande.

Eftersom en frivillig överenskommelse ej kunde uppnås mellan fiskeristyrelsen och Uddeholms AB i fråga om utplanteringarnas storlek fick den frågan hänskjutas till koncessionsnämnden för beslut.

Koncessionsnämnden ålade i ett uppmärksammat beslut bolaget att svara för utsättning av öring- och laxsmolt i Vänern under åren 1977–1981 för en total kostnad av 750 000 kr. Innebörden av beslutet blir att den mängd

kvicksilverfri fisk som skall utplanteras bestämts av bolaget.

Fiskeristyrelsen å andra sidan menar att bolaget skulle bekosta utsättning av totalt 270 000 smolt under åren 1977–1979 och att förberedelser skulle vidtas för utsättning av ytterligare smolt under åren 1980–1981. Utplante- ringsbehovet från år 1980 och framåt kan behöva ändras beroende på utvecklingen av kvicksilversituationen i Vänern. Kostnaden uppgår till 1 080 000 kr. för perioden 1977–1979 och till 1,2 milj. kr. för åren 1980–1981.

Vänerns fritids- och yrkesfiskare har protesterat mot koncessionsnämndens beslut. Man menar att detta är felaktigt och pekar på bl. a. följande tungt vägande argument. Som en direkt följd av utsläppen av kvicksilver från klorfabriken i Skoghall har stora där belägna vattenområden svartlistats. Fisken från Vänern har på grund därav fått vidkännas ett mer eller mindre totalt köpmotstånd åren efter en svartlistning. Den minskade efterfrågan på fisk innebar i sin tur att priserna stagnerade. De förhöjda halterna av kvicksilver i Vänerfisken har dessutom hindrat exporten till vissa länder som tillämpar lägre gränsvärden än Sverige.

Vänerns fritids- och yrkesfiskare stöder fullt och fast Vänerns fiskareförbund i den aktuella tolkningstvisten och menar att regeringen rätteligen borde undanröja koncessionsnämndens beslut om kompensationsåtgärder för fiskeskada från klorfabriken i Skoghall och i stället fastställa fiskeristyre- lsen förslag om utplantering av öring- och laxsmolt i Vänern.

Med anledning av vad vi i motionen anförut hemställs

att riksdagen begär att regeringen uppdrar åt fiskeristyrelsen att bestämma erforderlig mängd kvicksilverfri fisk i form av öring- och laxsmolt för utsättning i Vänern.

Stockholm i januari 1980

MAGNUS PERSSON (s)

ELVY NILSSON (s)

SUNE JOHANSSON (s)

MARGOT WALLSTRÖM (s)





